

আৰক্ষী আয়ুক্ত, বম্বে আৰু আন এজন

বনাম

ভগৱান ভি. লাহানে

২৬ নৱেম্বৰ, ১৯৯৬

[ন্যায়াধীশ কে. ৰামাস্বামী আৰু ন্যায়াধীশ জি.টি. নানৱতী]

মহাৰাষ্ট্ৰ লোক সেৱা (সেৱাৰ সাধাৰণ চৰ্তসমূহ) নিয়ম, ১৯৮১: নিয়ম ৩৬।

সেৱা আইন- জন্মৰ তাৰিখ- শুধৰণি- নিৰ্দেশনা- প্ৰতিপক্ষক উপ-পৰিদৰ্শক হিচাপে নিযুক্তি দিয়া হৈছে- সেৱাত প্ৰৱেশৰ সময়ত দাখিল কৰা মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ পৰা উত্তীৰ্ণৰ প্ৰমাণ পত্ৰ- ইয়াৰ আধাৰত লিপিবদ্ধ কৰা জন্মৰ তাৰিখ- জন্ম তাৰিখ শুধৰণিৰ বাবে উপস্থাপন- নাকচ- ন্যায়াধিকৰণৰ সন্মুখত আবেদন- ন্যায়াধিকৰণে প্ৰতিপক্ষৰ গোচৰটো গ্ৰহণ কৰি জন্মৰ তাৰিখ সংশোধন কৰাৰ নিৰ্দেশ দিয়ে- আপীল- ৰায় দিয়া হৈছিল যে, প্ৰতিপক্ষই বিদ্যালয়ৰ প্ৰমাণ পত্ৰত উল্লেখ কৰা জন্মৰ তাৰিখ শুদ্ধ নহয় বুলি দেখুৱাবলৈ নিৰ্ভৰযোগ্য তথ্য প্ৰস্তুত কৰিব লাগিছিল- তেওঁৰ দ্বাৰা এনে কোনো তথ্য প্ৰস্তুত কৰা হোৱা নাছিল- যিহেতু কৰ্মচাৰীজনে আন কোনো ব্যক্তিৰ যত্নৰ অভাৱৰ বাবে সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে বুলি দেখুৱাব নোৱাৰিলে বা ই এটা স্পষ্ট কেৰাণীৰ ভুল বুলি দেখুৱাব নোৱাৰিলে, সেয়েহে ন্যায়াধিকৰণে আপীলকাৰীক একেখিনি কথা শুধৰণি কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া উচিত নাছিল।

দেৱানী আপীল অধিকাৰক্ষেত্ৰ: দেৱানী আপীল নং ১৫৪৩২/১৯৯৬।

মহাৰাষ্ট্ৰ প্ৰশাসনিক ন্যায়াধিকৰণ, বম্বেৰ ০৬/১০/১৯৯২ তাৰিখৰ অ.এ. নং ১৫১১/১৯৯১ ৰায় আৰু আদেশৰ পৰা।

আপীলকাৰীৰ হৈ জি. বি. শেঠী আৰু ডি. এম. নাৰ্গোলকাৰ।

প্ৰতিপক্ষৰ হৈ এ. এম. খানৰিলকাৰ।

আদালতৰ তলত দিয়া আদেশ প্ৰদান কৰা হয়:

বিলম্ব ক্ষমা কৰা হৈছে।

অনুমতি প্ৰদান কৰা হৈছে।

আমি দুয়োপক্ষৰ বিদ্বান অধিবক্তাৰ পৰামৰ্শ শুনিছোঁ।

বিশেষ অনুমতিৰ দ্বাৰা এই আবেদন মহাৰাষ্ট্ৰ প্ৰশাসনিক ন্যায়াধিকৰণৰ ১৯৯২ চনৰ ৬ অক্টোবৰত অ.এ. নং ১৫১১/১৯৯১ত দিয়া আদেশৰ পৰাই উদ্ভৱ হৈছে। প্ৰতিপক্ষক উপ-পৰিদৰ্শক হিচাপে বাছনি কৰি ১৯৭৪ চনৰ ১৫ জুলাইত প্ৰশিক্ষণৰ বাবে প্ৰেৰণ কৰা হয়। এই প্ৰশিক্ষণ সফলতাৰে সম্পূৰ্ণ কৰাৰ পিছত ১৯৭৬ চনৰ ১ জুলাইত তেওঁক নিযুক্তি দিয়া হয় আৰু তেওঁ সেৱাত যোগদান কৰে। মহাৰাষ্ট্ৰ অসামৰিক সেৱা (সেৱাৰ সাধাৰণ চৰ্তসমূহ) নিয়ম, ১৯৮১ (চমুকৈ 'নিয়ম')ৰ ৩৬ নং নিয়ম অনুসৰি, যিয়ে পূৰ্বৰ আদেশ বাতিল কৰি ১৫.৮.১৯৮১ তাৰিখে বলবৎ হৈছিল, ই ইংগিত দিয়ে যে এবাৰ সেৱা পুস্তকত বয়স বা জন্মৰ তাৰিখ প্ৰৱিষ্ট হ'লে, পিছত সেইখিনি সলনি কৰা নহ'ব, যদিহে প্ৰমাণিত নহয় যে প্ৰৱিষ্টটো প্ৰশ্ন কৰা ব্যক্তিজনৰ বাহিৰে আন কোনো ব্যক্তিৰ ফালৰ পৰা যত্নৰ অভাৱৰ বাবে হৈছিল বা সেয়া এটা স্পষ্ট কেৰাণীৰ ভুল আছিল।

এই সন্দৰ্ভত তলত দিয়া ধৰণে নিৰ্দেশনা জাৰি কৰা হৈছে :

“নিৰ্দেশনা- (১) সাধাৰণতে চৰকাৰী চাকৰিয়ালৰ সেৱা পুস্তক বা সেৱা তালিকাত লিপিবদ্ধ কৰা জন্ম তাৰিখৰ প্ৰৱেশৰ সন্দৰ্ভত কোনো আবেদন তেওঁ চৰকাৰী সেৱাত প্ৰৱিষ্ট কৰাৰ তাৰিখৰ পৰা আৰম্ভ কৰি পাঁচ বছৰৰ পিছত গ্ৰহণ কৰা উচিত নহয়।

(২)ওপৰৰ (১)ৰ সাপেক্ষে, চৰকাৰী কৰ্মচাৰীয়ে তলত উল্লেখ কৰা যিকোনো চৰ্তত বয়সৰ প্ৰমাণ দাখিল কৰিলেহে তেওঁৰ জন্মৰ সঠিক তাৰিখ নিৰ্ধাৰণ কৰিব পাৰি :-

(এ) তেওঁৰ নিজৰ বা পিতৃ-মাতৃ, অভিভাৱক, বন্ধু বা আত্মীয়ৰ ভাষ্য;

(বি) বিদ্যালয়ৰ পৰা উত্তীৰ্ণৰ প্ৰমাণ পত্ৰ, মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ পৰীক্ষাৰ প্ৰমাণ-পত্ৰ/মেট্ৰিকৰ প্ৰমাণ-পত্ৰ বা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ প্ৰমাণ-পত্ৰ;

(চি) জন্ম বা বাপ্তিমা পঞ্জীৰ পৰা উদ্ধৃত;

(ডি) কোষ্ঠী;

(ই) পাৰিবাৰিক অভিলেখ বা গণনা পুস্তকত প্ৰতিষ্টি।

প্ৰতিপক্ষই ১৯৮২ চনত তেওঁৰ জন্ম তাৰিখ সংশোধনৰ বাবে এটা আবেদন কৰিছিল যে তেওঁৰ সঠিক জন্মৰ তাৰিখ আছিল ৬ জুন, ১৯৫১ আৰু ইয়াক ১২ নৱেম্বৰ, ১৯৪৮ হিচাপে সেৱা পঞ্জীত ভুলকৈ প্ৰতিষ্টি কৰা হৈছিল। দেখা যায় যে ১৯৮৩ চনত উপস্থাপন নাকচ কৰা হৈছিল। ১৯৯১ চনত তেওঁ জন্মৰ তাৰিখ সংশোধনৰ বাবে অ.এ. দাখিল কৰে। ন্যায়াধিকৰণে বিবাদিত আদেশত প্ৰতিপক্ষৰ গোচৰ গ্ৰহণ কৰি আপীলকাৰীক জন্মৰ তাৰিখ সংশোধন কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিছে। সেয়েহে, বিশেষ অনুমতিৰ দ্বাৰা এই আবেদন।

এইটো বিতৰ্কিত বিষয় নহয় যে প্ৰতিপক্ষই মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ পৰা উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ প্ৰমাণ পত্ৰ দাখিল কৰিছিল য'ত তেওঁৰ জন্ম তাৰিখ ১২ নৱেম্বৰ, ১৯৪৮ চন বুলি উল্লেখ আছে। নিৰ্দেশনাৰ এটাত উল্লেখ আছে যে সেৱাত প্ৰৱেশৰ তাৰিখত তেওঁৰ নিজৰ বা পিতৃ-মাতৃ, অভিভাৱক, বন্ধু বা আত্মীয়ৰ ভাষ্য আৰু লগতে হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষা, মাধ্যমিক বিদ্যালয় পৰীক্ষাৰ প্ৰমাণপত্ৰ, মেট্ৰিকৰ প্ৰমাণপত্ৰ বা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ প্ৰমাণপত্ৰ, সেই উদ্দেশ্যৰ বাবে প্ৰাসংগিক নথি। প্ৰতিপক্ষই স্বীকাৰ কৰিছে যে সেৱাত প্ৰৱেশৰ সময়ত তেওঁৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ পৰা উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ প্ৰমাণ পত্ৰ দাখিল কৰিছিল যাৰ ভিত্তিত তেওঁৰ জন্ম তাৰিখ সেৱা পঞ্জীত ১২ নৱেম্বৰ, ১৯৪৮ চন হিচাপে প্ৰতিফলিত হৈছিল। প্ৰতিপক্ষই বিদ্যালয়ৰ প্ৰমাণ পত্ৰত উল্লেখ কৰা জন্মৰ তাৰিখ শুদ্ধ নহয় বুলি দেখুৱাবলৈ নিৰ্ভৰযোগ্য তথ্য প্ৰস্তুত কৰিব লাগিছিল। তেওঁৰ দ্বাৰা এনে কোনো তথ্য প্ৰস্তুত কৰা হোৱা নাছিল। তেওঁ আগতে প্ৰস্তুত কৰা বিদ্যালয়ৰ পৰা ওলোৱা প্ৰমাণ পত্ৰৰ সৈতে তেওঁৰ উপস্থাপনৰ সৈতে তেওঁ জন্ম পঞ্জীৰ পৰা উলিওৱা তথ্য অসামঞ্জস্যপূৰ্ণ হোৱাৰ বাবে তেওঁ যোগ্য কৰ্তৃপক্ষৰ সন্তুষ্টিৰ বাবে প্ৰমাণ কৰিব লাগিছিল যে তেওঁক জন্মৰ আগতে

বা কিছু সময়ৰ পিছত নাম দিয়া হৈছিল আৰু তেওঁৰ নাম তেওঁৰ জন্মৰ পঞ্জীয়নৰ সময়ত জন্ম পঞ্জীত প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল, সাধাৰণতে, শিশুক জন্মৰ আগতে নাম দিয়া নহয় আৰু জন্ম পঞ্জীত প্ৰতিষ্ঠিত কেৱল লিংগ অৰ্থাৎ পুৰুষ বা মহিলাৰ কথা উল্লেখ কৰা হ'ব। নামকৰণ অনুষ্ঠানৰ পিছত নামটো দিয়া হয়। গতিকে প্ৰতিপক্ষৰ পিতৃ-মাতৃ, যি গাঁৱৰ মানুহ আৰু নিৰক্ষৰ, আপীলকাৰীক তেওঁৰ জন্মৰ আগতে বা জন্মৰ দিনাই নাম দিছিল নেকি সেয়া অতি সন্দেহজনক। এতিয়া প্ৰতিপক্ষৰ হৈ দিয়া ব্যাখ্যা যে তেওঁৰ ককায়েক, যাৰ নাম ভগৱান, তেওঁৰ জন্ম ১২/১১/১৯৪৯ আৰু মৃত্যু ২৬/১১/১৯৪৯ তাৰিখে আৰু সেয়েহে তেওঁৰ জন্মৰ তাৰিখ ১২/১১/১৯৪৮ হ'ব নোৱাৰে, সেয়াও পতিয়ন যোগ্য নহয়। তেওঁৰ আৰু ব্যাখ্যা যে তেওঁৰ জ্যেষ্ঠ ভাতৃৰ মৃত্যু হোৱাৰ লগে লগে তেওঁৰ পিতৃ-মাতৃয়ে তেওঁক একে নামেৰে মাতিবলৈ ভাবিছিল বুলি দিয়া ব্যাখ্যাও বিশ্বাসযোগ্য নহয়। তদুপৰি, যদি সেয়াই আছিল, তেন্তে তেওঁৰ পিতৃ-মাতৃ নিৰক্ষৰ হ'লেও বিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষক তেওঁৰ জন্ম তাৰিখ দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত ভুল নকৰিব। দেখা যায় যে তেওঁ জন্ম পঞ্জীত প্ৰতিষ্ঠা সংশোধন কৰি তাৰ প্ৰতিলিপি লাভ কৰিছিল আৰু কৰ্তৃপক্ষৰ সন্মুখত উপস্থাপন কৰিছিল। এবাৰ এইটো সন্দেহজনক বুলি ধৰা পৰাৰ পিছত কৰ্তৃপক্ষই সেৱা কিতাপত তেওঁৰ জন্ম তাৰিখ সংশোধন নকৰাটো সঠিক আছিল। স্বীকাৰ্য্য যে, বিদ্যালয়ৰ পৰা উত্তীৰ্ণৰ প্ৰমাণ পত্ৰ প্ৰতিপক্ষই প্ৰস্তুত কৰিছিল আৰু তাত উল্লেখ কৰা জন্ম তাৰিখৰ ভিত্তিত সেৱা পুস্তকত প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল। যিহেতু তেওঁ দেখুৱাব পৰা নাছিল যে উক্ত প্ৰতিষ্ঠাটো আন কোনো ব্যক্তিৰ যত্নৰ অভাৱৰ বাবে সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছিল বা ই এটা স্পষ্ট কেৰাণীৰ ভুল আছিল, ন্যায়াধিকৰণে আপীলকাৰীক ইয়াক শুধৰণি কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া উচিত নাছিল।

সেই অনুসৰি আবেদনৰ অনুমতি দিয়া হৈছে। অ.এ. খাৰিজ কৰা হৈছে। কিন্তু, পৰিস্থিতিত, ব্যয় অবিহনে।

টি. এন. এ.

আপীলৰ অনুমতি দিয়া হৈছে।

অনুবাদক: মৃদুল হাজৰিকা, কনিষ্ঠ অনুবাদক, অনুবাদ শাখা, গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়

DISCLAIMER

"The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation".

“স্থানীয় ভাষালৈ অনূদিত এই ৰায় গোচৰত জড়িত পক্ষই বুজি পোৱাৰ উদ্দেশ্যে সীমিত ব্যৱহাৰৰ বাবেহে। ইয়াৰ বাদে অন্য ক্ষেত্ৰত অনূদিত ৰূপ ব্যৱহৃত নহ'ব। সকলো ব্যৱহাৰিক আৰু বিভাগীয় কামৰ লগতে ৰায়ৰ কাৰ্য্যকৰীকৰণ আৰু ৰূপায়ণৰ ক্ষেত্ৰতো এই ৰায়ৰ ইংৰাজী সংস্কৰণটোৱেই সঠিক বিবেচিত হ'ব।”
